

NÁVRH ZÁVEREČNÉHO ÚČTU ZA ROK 2024

PREDKLADÁ:

Pavol Šajgalík
predseda SAV

OBSAH:

1. Správa k návrhu záverečného účtu
2. Tabuľková časť
3. Prílohy

O B S A H

Strana

1.	Správa o hospodárení kapitoly SAV	1
1.1.	Súhrnná charakteristika kapitoly SAV a jej hospodárenia v roku 2024.....	1
1.1.1.	Charakteristika činnosti kapitoly	1
1.1.2.	Výsledok rozpočtového hospodárenia kapitoly.....	7
1.1.3.	Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu kapitoly	7
1.2.	Príjmy kapitoly	8
1.2.1.	Príjmy kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie.....	8
1.2.2.	Prostriedky prijaté z rozpočtu EÚ	9
1.2.3.	Úpravy schváleného rozpočtu príjmov v priebehu roka.....	9
1.3.	Výdavky kapitoly	9
1.3.1.	Výdavky kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie	10
1.3.2.	Výdavky kapitoly podľa funkčnej klasifikácie	14
1.3.3.	Výdavky kapitoly hradené z európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim.....	15
1.3.4.	Úpravy pôvodne schváleného rozpočtu výdavkov v priebehu roka.....	16
1.4.	Finančné operácie	17
1.4.1.	Príjmové finančné operácie	17
1.4.2.	Výdavkové finančné operácie	17
1.5.	Hodnotenie dodržania limitu verejných výdavkov kapitoly	17
1.6.	Zhodnotenie zamestnanosti	17
1.7.	Verejné výskumné inštitúcie v pôsobnosti kapitoly	18
2.	Tabuľková časť	
3.	Prílohy: 1. Organizačná štruktúra k 31. 12. 2024	
	2. Zhodnotenie výsledkov interných a externých kontrol a interných a externých auditov v roku 2024	
	3. Monitorovacia správa programovej štruktúry k 31. 12. 2024	

1. Správa o hospodárení kapitoly SAV

1.1. Súhrnná charakteristika kapitoly SAV a jej hospodárenia v roku 2024

K 31.12.2024 bolo v pôsobnosti Slovenskej akadémie vied 47 verejných výskumných inštitúcií a 1 rozpočtová organizácia. Zakladateľom verejných výskumných inštitúcií je Slovenská akadémia vied, ktorá je v systéme MF SR evidovaná ako rozpočtová organizácia s prideleným identifikačným číslom: 00 037869.

Verejné výskumné inštitúcie sú zapísané v registri verejných výskumných inštitúcií. Historicky ide o 21 rozpočtových organizácií a 26 príspevkových organizácií, ktoré podľa § 21aa zákona č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied v znení neskorších predpisov zmenilo k 01.01.2022 právnu formu hospodárenia na verejné výskumné inštitúcie. V porovnaní s rokom 2022 nedošlo k žiadnej zmene.

Podľa zákona č. 243/2017 Z. z. o verejnej výskumnej inštitúcii v znení neskorších predpisov všetky verejné výskumné inštitúcie môžu vykonávať podnikateľskú činnosť. V roku 2024 podnikateľskú činnosť vykonávali 4 verejné výskumné inštitúcie.

Cieľom organizácií kapitoly v roku 2024 bolo zabezpečiť z prostriedkov štátneho rozpočtu materiálno-technické vybavenie pre vedeckú činnosť ústavov a vytvorenie najlepších podmienok pre tvorivé riešenie grantových projektov s maximálnou hospodárnosťou a rozpočtovou disciplínou.

Pri čerpaní finančných prostriedkov sa dodržiavala platná legislatíva, zásady v rámci jednotlivých programov, funkčnej a ekonomickej klasifikácie a záväzná účelovosť ich použitia. Všetky organizácie boli zapojené do rozpočtového informačného systému Štátnej pokladnice.

1.1.1. Charakteristika činnosti kapitoly

Východiskový rozpočet výdavkov SAV v roku 2024 predstavoval 125 655 201 EUR. V porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2023 bol rozpočet vyšší o 11 910 731 EUR. V priebehu roka bol rozpočet celkových výdavkov upravený na sumu 143 308 430 EUR. K 31. 12. 2024 predstavovali skutočné celkové výdavky kapitoly SAV 135 553 940 EUR.

V roku 2024 v zmysle uznesenia vlády SR č. 283/2024 z 15.5.2024 plnila SAV ciele Akčného plánu Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií 2030 spojených s navýšením inštitucionálneho financovania v roku 2024 o 12 468 904 EUR. Aplikované opatrenia smerovali k naplneniu reformných cieľov, ktoré boli zamerané na zmeny v inštitucionálnom financovaní v. v. i. Do výkonového financovania SAV, ktoré tvorí štvrtinu priamo rozpočtovaných prostriedkov na v. v. i., bol v rámci kritérií financovania zahrnutý výsledok Periodického hodnotenia výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti (VER – Verification of Excellence in Research). V roku 2024 prebehlo uzavretie trojročných výkonnostných zmlúv s v. v. i. pozostávajúcich z cieľových merateľných ukazovateľov (podobne ako v systéme výkonnostných zmlúv vysokých škôl). V roku 2024 SAV transformovala činnosť Kancelárie pre transfer technológií a pracuje na zabezpečení plnenia národných štandardov, ktoré majú byť splnené do roku 2025. SAV zároveň aplikovala schému návratových grantov pre návrat vedeckých pracovníkov z materskej dovolenky. Z objemu prostriedkov systému výkonnostných zmlúv (opatrenie 1.3.2.2. Akčného plánu) vyčlenila SAV 50% alokácie vo forme transferu na plnenie cieľov individuálnych zmlúv v. v. i., 10% na schválené priority predsedníctva (P SAV) a 40% na infraštruktúrny rozvoj. V roku 2024 bolo týmto spôsobom možné po dlhom období výraznejšie prispieť k znižovaniu infraštruktúrneho dlhu na úrovni SAV a jej organizácií.

Vedecká grantová agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Slovenskej akadémie vied - VEGA predstavuje systém inštitucionálnej podpory základného výskumu, pričom SAV poskytuje prostredníctvom tejto grantovej schémy prostriedky z vlastnej rozpočtovej kapitoly svojim organizáciám na riešenie vedeckých projektov. Vo výzve vyhlásenej v roku 2024 so začiatkom financovania v roku 2025 bolo podaných spolu 987 žiadostí, z toho 163 bolo zo SAV. Aj v roku 2024 bola možnosť podať v rámci tejto výzvy interdisciplinárny projekt, t. j. projekt, v ktorom je deklarovaný prepojený vedný odbor. Na SAV najväčší záujem o predkladanie interdisciplinárnych projektov je z ústavov SAV patriacich do oblasti vied o spoločnosti. Zameranie týchto projektov viedlo k prepojeniu biologických a lekárskeho vied so spoločenskými a humanitnými vedami. Vo vstupnom hodnotení metódou peer review boli projekty rozdelené v rámci jednotlivých kategórií A – C, ktoré sú hlavným ukazovateľom kvality projektov. Táto kategorizácia v rámci SAV podmieňuje výšku pridelených finančných prostriedkov na riešenie projektov. Dlhodobo nízky podiel projektov zaradených do kategórie C poukazuje na vysokú kvalitatívnu úroveň podaných projektov z ústavov SAV.

Predsedsníctvo SAV na rok 2024 vyčlenilo 4 979 738 EUR na financovanie VEGA projektov vo forme bežných výdavkov. V roku 2024 bolo financovaných 557 projektov z organizácií SAV a 59 spoločných projektov (vedúci projektu je z verejnej vysokej školy), na riešení ktorých participujú pracovníci SAV – spolu 616 projektov. Webové sídlo schémy: <http://www.vega.sav.sk/> Významným nástrojom podpory výskumu a vývoja na Slovensku formou súťažného financovania projektov je Agentúra na podporu výskumu a vývoja - APVV. V roku 2024 bola SAV veľmi úspešná v získavaní grantov APVV. Organizácie SAV sa podieľali na riešení 470 projektov, pričom v 253 projektoch boli organizácie SAV hlavným príjemcom finančnej podpory APVV. V 217 projektoch financovaných APVV boli organizácie SAV spolupríjemcami podpory APVV. Celkový objem finančných prostriedkov poskytnutých APVV na riešenie projektov v SAV dosiahol v roku 2024 výšku 10 401 158 EUR. Do výziev všetkých grantových schém APVV v roku 2024 bolo z organizácií SAV podaných spolu 144 projektov, pričom v 100 projektoch bol hlavným žiadateľom organizácia SAV a v 44 projektoch organizácie SAV boli v pozícii spoluriešiteľa spolu s organizáciami z iných sektorov výskumu a vývoja.

Vedecké organizácie SAV ako externé vzdelávacie inštitúcie aj v roku 2024 realizovali doktorandské štúdium. Počet doktorandov je stabilizovaný. Pracovníci SAV mali spolu 502 doktorandov, z toho 460 doktorandov v dennej forme a 42 doktorandov v externej forme doktorandského štúdia. Doktorandské štúdium ukončilo obhajobou 94 doktorandov. Novoprijatých doktorandov na štúdium s témou zadanou SAV bolo 134. Okrem toho 385 vedeckých pracovníkov SAV pôsobilo ako vedúci alebo konzultanti diplomových a bakalárskych prác na univerzitách, čo poukazuje na ďalšiu vedecko-pedagogickú kapacitu pracovísk SAV. V rozpočte SAV bolo doktorandské štúdium zabezpečené vyčleneným objemom 5 477 000 EUR na štipendiá a 294 000 EUR na podporu vedeckej činnosti.

SAV podporuje mladých vedeckých pracovníkov prostredníctvom Podporného fondu Štefana Schwarza. Aj v roku 2024 Predsedsníctvo SAV schválilo s účinnosťou od 1. 1. 2025 17 organizáciám SAV príspevok do mzdového fondu pre 24 postdoktorandov (392 832 EUR). Celkový objem finančných prostriedkov pre postdoktorandov poberajúcich mzdu z Podporného fondu Štefana Schwarza v roku 2024 predstavoval 644 575,50 EUR.

Pracovníci SAV v roku 2024 ako hlavní autori alebo spoluautori publikovali celkovo 2 209 vedeckých štúdií v časopisoch evidovaných v najznámejších medzinárodných databázach (Web of Science CC, Current Contents Connect a Scopus). Počet citácií prác autorov zo SAV evidovaných v medzinárodných databázach (Web of Science a Scopus) za rok 2024 bol spolu 62 853.

V roku 2024 bolo vydávanie vedeckých časopisov SAV podporené z centrálneho rozpočtu sumou 341 500 EUR, centrálna podpora na vydanie vybraných knižných publikácií činila 40 000 EUR. Organizácie SAV vydávajú samostatne alebo v spolupráci 66 časopisov (včítane ročeniek). Z tohto počtu je 32 časopisov evidovaných v databáze Web of Science CC, Current Contents Connect

eviduje 22 časopisov, Scopus 53. 17 časopisov evidujú iné, menej rozšírené vedecké databázy so špeciálnym zameraním.

V súlade so svojím programovým vyhlásením na obdobie 2021 – 2025 považuje SAV rozvoj medzinárodnej vedeckej spolupráce za jednu z prioritných oblastí svojej činnosti. Aj v roku 2024 SAV kládla dôraz na tie formy medzinárodnej spolupráce, ktoré podporujú zvyšovanie kvality výskumu, zlepšovanie jeho infraštruktúry a získavanie ďalších zdrojov na podporu výskumu vo všetkých oblastiach, s osobitným dôrazom na prestížne projekty.

SAV aktívne buduje vzťahy s medzinárodnými vedeckými inštitúciami a združeniami na vládnej úrovni, z ktorých najvýznamnejšie sú EÚ, UNESCO, CERN, aj na mimovládnej úrovni, napr. ISC, ALLEA, EASAC a iné. Vo viacerých z týchto organizácií SAV zastupuje aj ostatné vedecké inštitúcie zo Slovenska.

SAV sa aktívne podieľa na vytváraní Európskeho výskumného priestoru. Hlavný pilier medzinárodnej spolupráce predstavuje zapájanie výskumných tímov a jednotlivcov do medzinárodných projektov, predovšetkým do projektov rámcových programov EÚ. Organizácie SAV spolupracovali so zahraničnými partnermi na spoločnom výskume predovšetkým v oblasti medicíny, chemických technológií, nových materiálov, ochrany životného prostredia a výskumu spoločnosti a kultúry.

V roku 2024 sa organizácie SAV podieľali na riešení 23 projektov v rámci programu Horizon 2020 a 49 projektov v rámci programu Horizon Europe. Tímy zo SAV participovali na príprave 56 návrhov projektov Horizon Europe, z toho v 11 návrhoch v pozícii koordinátora. Dva návrhy projektov bolo podaných vo výzvach na ERC granty.

Program COST (European Collaboration in Science and Technology) je najstarší európsky prierezový program pre vedecko-technickú spoluprácu členských štátov EÚ a krajín EFTA. Spolupráca sa uskutočňuje prostredníctvom koordinácie národných výskumných projektov, pričom projekty sú financované na národnej úrovni. Organizácie SAV sa v roku 2024 podieľali na riešení 155 projektov COST.

SAV koordinuje aktivity 21 národných komitetov a únií, ktoré zabezpečujú koordináciu činností slovenských vedcov v medzinárodných úniách združujúcich vedcov podľa odborov.

V roku 2024 pokračoval už piaty rok implementácie mobilitného a reintegračného **Programu SASPRO 2** <https://saspro2.sav.sk/>, spolufinancovaného zo schémy H2020 Marie Skłodowska-Curie Actions – COFUND.

Dôležitým aspektom projektu je zlepšiť spoluprácu medzi vedeckým a aplikačným sektorom, podporiť multidisciplinárne prístupy riešenia projektov. Prihlášky boli podávané v rámci dvoch mobilitných schém: Incoming a Reintegrácia, pričom pre obe schémy bola jednou z podmienok požiadavka, aby vedec istý čas pred podaním prihlášky nepracoval na Slovensku. Program umožnil uchádzačom uchádzať sa o pracovný pobyt od 12 do 36 mesiacov, pričom vedná oblasť, v rámci ktorej mohli podať prihlášku, nebola obmedzená.

Výzvy mobilitného programu SAV a partnerov Univerzity Komenského v Bratislave a Slovenskej technickej univerzity v Bratislave SASPRO 2 boli určené skúseným vedcom zo zahraničia so záujmom pracovať na niektorej zo 70-ich hostiteľských organizácií partnerov programu. V rámci projektu boli vyhlásené 3 výzvy, bolo prijatých 174 prihlášok, z toho bolo ponúknutých spolu 51 pracovných pobytov. Všetky projekty odporúčené na financovanie zo zoznamu A aj z rezervného zoznamu B prešli skríningom Etickej komisie.

Na konci roku 2024 bolo vo všetkých partnerských organizáciách aktívnych spolu 30 štipendistov (SAV 15, STU 6, UK 9). Všetky projekty musia byť ukončené do 30. 9. 2025.

Projekt má hodnotu 9,34 miliónov EUR a SAV je koordinátorom projektu. Miera spolufinancovania zo strany Európskej komisie je na úrovni cca 50%. V roku 2024 dofinancovali partneri projektu jednotlivé implementované projekty sumou 1 741 263 EUR (SAV: 768 422 EUR, STU: 412 051 EUR, UK: 560 790 EUR). Časť prostriedkov bude partnerom projektu refundovaná v roku 2026 po schválení záverečnej správy.

Z dôvodu predčasného ukončenia viacerých projektov bola v r. 2024 vyhlásená 2. výzva na predĺženie trvania úspešných projektov. V 2. výzve sa uchádzalo o predĺženie 9 štipendistov, všetky projekty boli vyhodnotené komisiami ako úspešné a ich predĺženie bolo schválené Predsedníctvom SAV. Dve zo schválených predĺžení sa nakoniec z dôvodu uprednostnenia iných projektov nerealizujú.

V roku 2024 SASPRO 2 koordinačný tím zorganizoval pre štipendistov školenie „ERC and beyond: Training for scientists“, zamerané na predstavenie schémy ERC a využitie umelej inteligencie pri tvorbe projektových návrhov a vedeckých článkov. Školenie získalo veľmi pozitívnu spätnú väzbu, na základe ktorej podalo v roku 2024 päť štipendistov projektový návrh na ERC, jeden štipendista plánuje podanie v roku 2026.

Koordinačný tím zorganizoval tiež jaré (online) a jesenné (hybridné) zasadnutia Hodnotiacich komisií (priebežné hodnotenie výsledkov, publikačnej činnosti, účasti na medzinárodných podujatiach, miery integrácie na pracoviskách, čerpania finančných prostriedkov, na otázky hodnotiacej komisie odpovedali aj pozvaní riaditelia ústavov, dekaní fakúlt a vedeckí tútori štipendistov).

V septembri 2024 koordinačný tím odovzdal REA povinnú druhú správu o diseminačných aktivitách, ktorá bola schválená.

Od októbra 2024 koordinačný tím riešil požiadavky auditu Európskej komisie č. BAEA469012. Audit sa zameriaval na prvé reportovacie obdobie (október 2020 - september 2022).

Štipendisti Programu SASPRO 2 sú plne integrovaní na organizáciách SAV, STU a UK, publikujú v renomovaných vedeckých časopisoch, vytvárajú vlastné skupiny a tímy, zúčastňujú sa popularizačných aktivít a aktívne sa prezentujú na domácich a zahraničných konferenciách. Koordinátor programu spolu s partnermi pokračuje v rozvoji efektívneho mobilitného programu, ktorý prináša výhody pre štipendistov a hostiteľské organizácie, pričom posilňuje a zlepšuje medzinárodnú vedeckú spoluprácu. Program SASPRO 2 prispieva k snahám o udržanie talentovaných vedcov na Slovensku a motivuje zahraničných vedcov k práci na partnerských organizáciách.

Programy ERA-NET (Horizon 2020) a European Partnerships (Horizon Europe) sú osobitným nástrojom EÚ na koordináciu národných programov výskumu prostredníctvom národných agentúr. Programy ERA-NET a Co-funded European Partnerships sú realizované v schéme Co-fund, čo znamená, že časť prostriedkov, ktoré agentúry vynaložia na riešenie projektov (až do výšky 30 % v závislosti od konzorciálnej zmluvy), je uhradená z prostriedkov EÚ. Účasť SAV v koordinačných projektoch umožňuje tímom z organizácií SAV participovať na podávaní výskumných projektov. Účasť SAV v koordinačných projektoch umožňuje tímom z organizácií SAV participovať na podávaní výskumných projektov. V priebehu roku 2024 bola SAV členom v 9 koordinačných projektoch ERA-NET a v 5 projektoch Co-funded European Partnership. V roku 2024 sa tímy z SAV podieľali na riešení 59 výskumných projektov, z čoho sú 4 projekty v rámci Co-funded European Partnership, 17 projektov typu JRP (Joint Research Projects: SAV-TUBITAK, SAV-NSTC, V4-Kórea, V4-Japonsko), 31 projektov schémy ERA-NET a 7 projektov inej medzinárodnej spolupráce (EIG CONCERT-Japan, AV ČR - SAV).

Významnou súčasťou medzinárodnej spolupráce a jedným z indikátorov jej kvality je vzájomná výmena vedeckých pracovníkov. SAV má v súčasnosti uzatvorených 14 bilaterálnych dohôd o vedeckej spolupráci a viacero memoránd o spolupráci s vedeckými inštitúciami. Dohody sú zamerané na riešenie spoločných projektov so zahraničnými partnermi. V roku 2024 prebiehalo v rámci bilaterálnych mobilitných programov 8 projektov SAV – AV ČR (Česko), 5 projektov SAV – HAS (Maďarsko), 8 projektov SAV – PAV (Poľsko), 4 projekty SAV – CNR (Taliansko), 3 projekty SAV – CSIC (Španielsko), 4 projekty v rámci Open Mobility, 2 projekty SAV – Francúzsko, 4 projekty v rámci programu Mobility Visit, 3 projekty SAV – DAAD (Nemecko), 5 projektov SAV – BAV (Bulharsko), 1 projekt SAV – RA (Rumunsko), 1 projekt SAV – SAZU (Slovinsko), 2 projekty SAV – SASA (Srbsko). V roku 2024 SAV podpísalo Dohodu o spolupráci

s CNRS (Francúzsko). Na podporu mobilitných projektov bolo v roku 2024 vyčlenených z rozpočtu SAV 110 000 EUR.

V rámci excelentného výskumu bol spustený program SAV – CNRS TANDEM, v ktorom sú podporení dvaja vedci zo SAV a CNRS, aby spoločne v priebehu dvoch rokov podali žiadosť o veľký európsky výskumný projekt. SAV podporuje tento dvojročný program celkovou sumou 17 500 EUR, za rok 2024 bolo na tento účel vyčlenených 8750 EUR.

V rámci dohody o bilaterálnej vedeckej spolupráci medzi SAV a National Science and Technology Council (NSTC) Taiwan sa v roku 2024 realizovalo riešenie 6 projektov. v súčinnosti s Taipei Economic and Cultural Office in Prague (ďalej TECO, Prague) zabezpečoval vyhlásenie a organizáciu 16. spoločnej výzvy na podávanie projektov na roky 2025 – 2027, ktorá bola otvorená vo februári 2024 pre všetky vedné disciplíny bez tematického obmedzenia. Financovanie bolo schválené pre 2 projekty so začiatkom riešenia v januári 2025. Významným krokom v rámci spolupráce s Taiwanom bolo v roku 2024 podpísanie Memoranda o spolupráci s NarLabs - National Applied Research Laboratories, ktoré je účinné od 5.12.2024. Memorandum je základom pre spoločný výskum, výmenné programy, krátkodobé pobyty, či štipendiá.

V rámci vzájomnej dohody je realizovaný program Joint Research Projects (JRP) s Tureckou radou pre vedecký a technologický výskum (TÜBITAK). V roku 2024 boli riešené 4 spoločné projekty, z čoho 2 boli v danom roku ukončené. Koncom roka sa prostredníctvom spoločného začala príprava 10. spoločnej výzvy SAV – TÜBITAK, ktorej otvorenie je plánované na rok 2025.

V roku 2024 pokračovala spolupráca medzi krajinami V4 a Japonskom vo formáte JRP (Joint Research Projects) zameraná na podporu spoločných výskumných projektov a zintenzívnenie vedecko-technickej spolupráce v oblasti materiálového výskumu. V roku 2024 sa riešili 4 výskumné projekty spolufinancované z prostriedkov SAV.

EIG CONCERT Japan predstavuje program spolupráce v oblasti vedy a techniky medzi európskymi partnermi a Japonskom v rámci konzorcia European Interest Group (EIG) for Japan. Konzorcium nadväzuje na úspešný projekt ERA-NET CONCERT Japan z rokov 2011 – 2014. V roku 2024 sa riešili 3 projekty s účasťou zo SAV. 11. spoločná výzva bola vyhlásená vo februári 2024.

V rámci programu V4-Korea JRP v roku 2024 sa riešili 2 projekty s účasťou SAV. Predsedníctvo SAV pri rozpise rozpočtu na rok 2024 vyčlenilo na podporu výskumných projektov v programoch ERA.NET, EP, JRP, EIG CONCERT Japan a projekt AV ČR-SAV sumu 963 057,91 EUR.

Po transformácii organizácií SAV na v. v. i. k 1.1.2022 možno pozorovať nárast patentovej činnosti, najmä zvýšený záujem o hodnotnejšie medzinárodné prihlášky. Pozitívne tomu napomáhajú tomu aj “Zásady SAV na uplatnenie, ochranu a využívanie práv k priemyselnému vlastníctvu organizácií zriadených SAV („Zásady SAV“), ktoré Predsedníctvo SAV schválilo koncom roka 2020. Zásady prinášajú najmä významne zvýšenú finančnú motiváciu ochrany duševného vlastníctva pre pôvodcov, ako aj výraznejšiu podporu patentovania z centrálnych zdrojov, vrátane pomoci patentových zástupcov. Posilňujú aj úlohu KTT SAV, prostredníctvom ktorej sa ochrana duševného vlastníctva v SAV zabezpečuje centrálnne.

V roku 2024 sa na základe Zásad SAV prispelo z centrálnych zdrojov organizáciám SAV, ktoré zabezpečujú ochranu svojho duševného vlastníctva 52 569 EUR na služby patentových zástupcov a odmeny za podanie zahraničných prihlášok a udelenie patentov, a 5610 EUR a odvody v príslušnej výške na odmeny pôvodcom z rozpočtu P SAV.

V roku 2024 podali organizácie SAV 10 prioritných národných (SK) patentových prihlášok, 1 slovenskú prihlášku úžitkového vzoru, 4 európske patentové prihlášky, 5 medzinárodných prihlášok podľa PCT a v rámci pokračovania v tzv. národnej/regionálnej fáze boli uskutočnené 2 vstupy do národnej/regionálnej fázy. Na základe prechádzajúcich prihlášok bolo v roku 2024 organizáciám SAV udelených 7 patentov v SR a 6 patentov v zahraničí, z toho 4 boli udelené v

Európe. Zapísané boli 2 úžitkové vzory v SR. V roku 2024 bola zapísaná 1 ochranná známka Európskej únie.

Nové možnosti, ktoré priniesla transformácia ohľadom transferu poznatkov a technológií sa takisto začínajú už pomaly využívať. V roku 2024 P SAV schválilo prvý vstup organizácie SAV do obchodnej spoločnosti, kedy vkladom organizácie (BMC SAV) bol majetkový podiel na právach k duševnému vlastníctvu. Tento príklad ukázal, že je potrebné vytvoriť metodické usmernenia pre organizácie a ich dozorné rady, aby boli k transferu poznatkov motivované, ale aby transfer prinášal aj efektívne zhodnotenie poznatkov pre samotnú v. v. i., resp. SAV. P SAV preto v roku 2024 na svojom 34. zasadnutí prijalo „Zásady SAV na zakladanie a podporu spin-off spoločností organizáciami zriadenými Slovenskou akadémiou vied“, ktoré bližšie špecifikujú postup pri tomto type transferu poznatkov. Následne P SAV objednalo právnu analýzu a vypracovanie vzorových dokumentov pre oblasť ochrany a využívania duševného vlastníctva (DV) v prostredí SAV. Cieľom analýzy je návrh spôsobu zabezpečenia ochrany DV v zmluvách uzatváraných v. v. i. s tretími stranami, ako aj identifikácia DV, ktoré je vhodné v rámci zmlúv v prostredí SAV chrániť s cieľom jeho novej d’alšej komercializácie. Možnosti ochrany DV a nakladania s ním s cieľom optimálne monetarizovať hodnotu vytvorených poznatkov sa intenzívne konzultovali aj s významnými grantovými agentúrami a VAIA, aby sa v rámci zmlúv s grantovými agentúrami uprednostňoval spôsob ochrany DV pred predčasným zverejnením. V tomto smere KTT aktívne pôsobila aj pri príprave tzv. minimálneho štandardu, ktorý musí výskumná organizácia v oblasti ochrany DV plniť ak vyžíva na výskum verejný zdroj.

P SAV iniciovalo prípravu záväzných interných predpisov pre ustanovenie povinností organizácii SAV pri ochrane DV v zmluvách s tretími stranami mimo grantových agentúr v rámci predpisu zakladateľa týkajúceho sa pravidiel hospodárenia v. v. i. (ide o minimálnu úroveň ochrany, ktorú v. v. i. nesmie v zmluvách vynechať.) Tieto predpisy by mali po diskusii byť schválené v roku 2025 spolu so vzorovými dokumentami potrebnými pri zakladaní spoločného podniku s účasťou v. v. i. v zmysle platných zásad SAV. Ide najmä o vzorovú spoločenskú zmluvu a záväzný postup pri využívaní infraštruktúry a personálu v. v. i. v spoločnom podniku.

V r. 2024 pokračovala akadémia v hodnotení svojich vedeckých organizácií pre výkonové financovanie. Snem SAV na návrh Predsedníctva SAV rozhodol, že v tomto roku sa pre prerozdelenie mzdového fondu použijú výsledky doplnené o hodnotenie Periodického hodnotenia výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti (Verification of Excellence in Research; VER 2022) vykonaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Pravidelné hodnotenie vedeckých organizácií platné pre rok 2024 prebehlo za súčet výkonov v rokoch 2021 a 2022. Celkovo bolo prerozdelených 12,2 mil. EUR.

Významným nástrojom oceňovania kvality vedeckej práce na individuálnej úrovni jednotlivých autorov je oceňovanie špičkových publikácií SAV. V kategórii Špičkové časopisecké práce vo vedeckých časopisoch s najvyšším impaktom meraným indexom SJR (Scimago Journal Ranking) spadajúce do prvého percentilu SJR v príslušnej vednej oblasti bolo ocenených osem publikácií v časopisoch, ako napr. Nano Energy, Advanced Science, či Sociological Theory. Ocenili sme tiež štyri špičkové vedecké monografie, ktoré vyšli v renomovaných vydavateľstvách. Na ocenenie bolo tiež vybratých deväť prác v časopisoch evidovaných v databáze Nature index a päť publikácií v časopisoch zaradených do Nórskeho registra.

1.1.2. Výsledok rozpočtového hospodárenia kapitoly

EUR

	Skutočnosť k 31.12.2023	Schválený rozpočet 2024	Upravený rozpočet 2024	Skutočnosť k 31.12.2024	% k schválenému rozpočtu
1	2	3	4	5	6=5/3*100
Príjmy spolu	262 175	8 000 000	8 000 000	304 278	3,80
z toho prijaté z rozpočtu EÚ	0	0	0	0	0
Výdavky spolu	115 434 323	125 655 201	143 308 430	135 553 940	107,88
z toho kryté prostriedkami EÚ	7 115 759	0	1 410 286	1 410 286	0
Saldo príjmov a výdavkov	-115 172 148	-117 655 201	-135 308 430	-135 249 662	114,95
z toho z prostriedkov EÚ	-7 115 759	0	-1 410 286	-1 410 286	0

Rozpočtové saldo kapitoly predstavovalo v schválenom rozpočte -117 655 201 EUR, po úprave rozpočtu bolo -135 308 430 EUR a v skutočnosti dosiahlo výšku -135 249 662 EUR. Saldo uvedené v tabuľke zahŕňa výdavky z prostriedkov EÚ vrátane spolufinancovania zo štátneho rozpočtu, z toho z prostriedkov EÚ (vrátane spolufinancovania zo štátneho rozpočtu) dosiahlo hodnotu -1 410 286 EUR.

1.1.3. Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu kapitoly

Z vládneho návrhu zákona o štátnom rozpočte na rok 2024, ktorý bol prerokovaný v orgánoch Národnej rady Slovenskej republiky a schválený zákonom č. 534/2023 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2024, vyplynuli pre Slovenskú akadémiu vied (ďalej SAV) záväzné ukazovatele, ktoré boli v priebehu roka na základe vykonaných rozpočtových opatrení zmenené. Schválený rozpočet záväzných ukazovateľov na rok 2024, rozpočet po zmenách (vrátane zdroja 13) a skutočné plnenie záväzných ukazovateľov sú uvedené v tabuľke č. 4 v tabuľkovej časti tohto materiálu.

Záväzný ukazovateľ celkových príjmov pre kapitolu SAV bol stanovený vo výške **8 000 000 EUR**. Počas roka neboli prijaté žiadne rozpočtové opatrenia na zmenu rozpočtu príjmov a upravený rozpočet príjmov zostal v rovnakej výške ako schválený rozpočet príjmov. V skutočnosti kapitola dosiahla rozpočtové príjmy vo výške 304 278 EUR, čo je o 7 695 722 EUR menej v porovnaní s upraveným rozpočtom príjmov. Nenaplnenie rozpočtu príjmov súviselo najmä s plánovaným príjmom z predaja nehnuteľnosti zahrnutom v schválenom a upravenom rozpočte, ktorý sa v roku 2024 nezrealizoval.

Záväzný ukazovateľ pre výdavky kapitoly SAV bol v schválenom rozpočte na rok 2024 stanovený vo výške **125 655 201 EUR**. V nadväznosti na rozpočtové opatrenia MF SR sa záväzný ukazovateľ výdavkov zvýšil na 143 308 430 EUR. V skutočnosti boli rozpočtové výdavky vo výške 135 553 940 EUR, t. j. nižšie o 7 754 490 EUR. Nedočerpanie rozpočtu výdavkov súviselo s nenaplnením príjmov, na ktoré boli výdavky viazané. Z toho vo výške 7 500 000 EUR išlo o nenaplnenie príjmov z plánovaného predaja nehnuteľnosti. Pridelené prostriedky na výdavky boli v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách č. 523/2004 Z. z., vrátené do štátneho rozpočtu.

1.2. Príjmy kapitoly

1.2.1. Príjmy kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie

Plnenie rozpočtu príjmov kapitoly SAV podľa kategórií ekonomickej klasifikácie bolo v roku 2024 nasledovné:

EUR

Hlavná kategória/kategória	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu
200-Nedaňové príjmy	8 000 000	8 000 000	304 278	3,80
210-Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	0	8 300	8 300	0
220-Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	0	198 547	198 547	0
230-Kapitálové príjmy	7 500 000	7 527 400	27 400	0,37
290-Iné nedaňové príjmy	500 000	265 753	70 031	14,01

V rozpočte na rok 2024 mala kapitola rozpísaný rozpočet celkových príjmov v sume **8 000 000 EUR**. Počas roka 2024 nedošlo k žiadnej úprave rozpočtu, upravený rozpočet príjmov bol v rovnakej výške ako schválený rozpočet príjmov. V skutočnosti kapitola odviedla na príjmový účet štátneho rozpočtu celkové príjmy v sume 304 278 EUR, z toho:

- príjmy z vlastníctva majetku tvorili príjmy z prenájmu budov, priestorov a objektov v sume 8 300 EUR;
- príjmy za administratívne poplatky, iné poplatky a platby z náhodného predaja tvorili príjmy za predaj výrobkov, tovarov a služieb v sume 196 429 EUR, príjmy z predaja prebytočného hnutel'ného majetku v sume 1 707 EUR a príjmy za porušenie finančnej disciplíny v sume 411 EUR;
- kapitálové príjmy v sume 27 400 EUR tvorili jednorazové príjmy z predaja prebytočného nehnuteľného majetku;
- iné nedaňové príjmy z odvodu vyplývajúceho zo zúčtovania finančných vzťahov so štátnym rozpočtom za rok 2023 vo výške 45 179 EUR, z dobropisov vo výške 24 291 EUR a refundácií vo výške 561 EUR. Plnenie rozpočtovaných príjmov bolo ovplyvnené tým, že príjmy kapitoly tvoria väčšinou príjmy náhodného charakteru.

Rozdiel medzi upraveným rozpočtom a skutočne dosiahnutými príjmami predstavoval sumu 7 695 722 EUR. Z toho 7 500 000 EUR predstavovali nenaplnené príjmy z plánovaného predaja nehnuteľnosti (priestory v správe SAV na Vlárskej ulici), ktorý sa v roku 2024 z dôvodu právnej prekážky nezrealizoval.

Rozdiel medzi schváleným rozpočtom a skutočne dosiahnutými príjmami predstavoval sumu 7 695 722 EUR. Z toho vo výške 7 500 000 EUR išlo o nenaplnenie príjmov z plánovaného predaja nehnuteľnosti, na ktoré boli výdavky viazané, znížený o neplánovaný naplnený príjem z predaja nehnuteľného majetku vo výške 27 400 EUR. Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku a administratívne poplatky a iné poplatky a platby boli v skutočnosti vyššie ako schválený rozpočet o sumu 206 847 EUR a iné nedaňové príjmy boli v skutočnosti nižšie ako schválený rozpočet o sumu 429 969 EUR.

1.2.2. Prostriedky prijaté z rozpočtu EÚ

Kapitola SAV nebola priamym príjemcom transferov z rozpočtu EÚ.

1.2.3. Úpravy schváleného rozpočtu príjmov v priebehu roka

Schválený rozpočet príjmov kapitoly SAV k 31.12.2024 bol vo výške 8 000 000 EUR. Počas roka neboli prijaté žiadne rozpočtové opatrenia na zmenu rozpočtu príjmov a upravený rozpočet príjmov zostal v rovnakej výške ako schválený rozpočet príjmov.

1.3. Výdavky kapitoly

V schválenom rozpočte na rok 2024 mala kapitola SAV rozpísaný rozpočet celkových výdavkov vo výške **125 655 201 EUR**. V priebehu roka 2024 bol v oblasti výdavkov vykonaných 18 rozpočtových opatrení so súhlasom Ministerstva financií SR. K 31. 12. 2024 bol rozpočet výdavkov upravený na **143 308 430 EUR**.

Z hľadiska zdrojov prostriedkov tvorili upravený rozpočet výdavkov:

- rozpočtové prostriedky v sume **141 898 144 EUR** na zdroji 111;
- prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR v sume **1 410 286 EUR** (v tom prostriedky EÚ – zdroj 3AA1 v sume 690 406 EUR, spolufinancovanie zo ŠR – zdroj 3AA2 v sume 699 880 EUR a prostriedky EÚ zdroj 1AA1 v sume 20 000 EUR).

V skutočnosti celkové výdavky rozpočtovej kapitoly SAV v roku 2024 boli vo výške **135 553 940 EUR**. Z tejto sumy predstavovali:

- rozpočtové prostriedky zo zdroja 111 v sume **134 143 654 EUR**;
- rozpočtové prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR boli vyčerpané v plnej výške v sume **1 410 286 EUR**.

EUR

Hlavná kategória/kategória	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu
600 - bežné výdavky	117 166 681	128 158 083	127 906 353	109,17
z toho:				
zdroj 111	117 166 681	127 629 928	127 378 198	108,72
zdroj 1AA1	0	20 000	20 000	0,00
zdroj 3AA1	0	249 341	249 341	0,00
zdroj 3AA2	0	258 814	258 814	0,00
700 - kapitálové výdavky	8 488 520	15 150 347	7 647 587	90,09
z toho:				
zdroj 111	8 488 520	14 268 216	6 765 456	79,70
zdroj 3AA1	0	441 065	441 065	0,00
zdroj 3AA2	0	441 066	441 066	0,00
Výdavky spolu	125 655 201	143 308 430	135 553 940	107,88

1.3.1. Výdavky kapitoly podľa ekonomickej klasifikácie

Plnenie upraveného rozpočtu podľa kategórií ekonomickej klasifikácie bolo v roku 2024 nasledovné:

EUR

Hlavná kategória/kategória	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu
600 - bežné výdavky	117 166 681	128 158 083	127 906 353	109,17
610-mzdy	3 764 217	3 961 055	3 961 055	105,23
z toho:				
zdroj 111	3 764 217	3 943 347	3 943 347	104,76
zdroj 3AA1 a 3AA2	0	17 708	17 708	0
620-poistné	1 315 594	1 428 495	1 428 495	108,58
630-tovary a služby	11 007 808	4 112 182	3 860 452	35,07
640-bežné transfery	101 079 062	118 656 351	118 656 351	117,39
700 - kapitálové výdavky	8 488 520	15 150 347	7 647 587	90,09
710-obstaranie kap. aktív	8 488 520	9 174 945	1 672 185	19,70
720-kapitálové transfery	0	5 975 402	5 975 402	0
Výdavky spolu	125 655 201	143 308 430	135 553 940	107,88

Bežné výdavky predstavovali v schválenom rozpočte kapitoly **117 166 681 EUR**. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na **128 158 083 EUR**. Plnenie rozpočtu bežných výdavkov podľa jednotlivých kategórií bolo nasledovné:

Mzdové výdavky (kategória 610) - Kapitola SAV mala v schválenom rozpise rozpočtu na rok 2024 vyčlenené mzdové výdavky v kategórii 610 na 1 rozpočtovú organizáciu - záväzný ukazovateľ vo výške 3 764 217 EUR s limitom zamestnancov 125 osôb. Na základe rozpočtových opatrení sa rozpočet v kategórii 610 – zvýšil na **3 961 055 EUR** a limit zamestnancov na **129 osôb**, z toho **3 943 347 EUR** predstavovali prostriedky zo ŠR (zdroj 111) a 17 708 EUR prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR (v tom prostriedky EÚ zdroj 3AA1 v sume 8 854 EUR a spolufinancovanie zo ŠR zdroj 3AA2 v sume 8 854 EUR).

V skutočnosti boli prostriedky čerpané v plnej výške 3 961 055 EUR, z toho: zo zdroja 111 v sume 3 943 347 EUR, zo zdroja 3AA1 v sume 8 854 EUR a zdroja 3AA2 v sume 8 854 EUR.

Príspevok do poisťovní (kategória 620) - v schválenom rozpočte na rok 2024 mala rozpočtová organizácia rozpísané poistné a príspevok do poisťovní v kategórii 620 vo výške **1 315 594 EUR**. Na základe rozpočtových opatrení sa rozpočet v kategórii 620 - poistné a príspevok do poisťovní upravil na sumu **1 428 495 EUR**, z toho prostriedky zo ŠR (zdroj 111) predstavovali sumu 1 422 129 EUR, prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR predstavovali sumu 6 366 EUR (v tom prostriedky EÚ zdroj 3AA1 v sume 3 183 EUR a spolufinancovanie zo ŠR zdroj 3AA2 v sume 3 183 EUR).

Rozpočtované prostriedky na poistné a príspevky do poisťovní boli vyčerpané v plnej výške t.j. 1 428 495 EUR, z toho zo zdroja 111 v sume 1 422 129 EUR, zo zdroja 3AA1 v sume 3 183 EUR a zo zdroja 3AA2 v sume 3 183 EUR.

Výdavky na tovary a služby (kategória 630) - boli v schválenom rozpočte stanovené vo výške 11 007 808 EUR. Rozpočtovými opatreniami boli upravené na sumu **4 112 182 EUR**, z toho: rozpočtové prostriedky (zdroj 111) predstavovali 3 808 094 EUR, prostriedky z EÚ (vrátane spolufinancovania) 304 088 EUR (zdroj 3AA1 a 3AA2) .

Čerpanie výdavkov na tovary a služby v štruktúre rozpočtovej klasifikácie poskytuje nasledovná tabuľka:

EUR

Hlavná kategória/kategória	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu
630 - Tovary a služby	11 007 808	4 112 182	3 860 452	35,07
631-cestovné náklady	55 000	107 405	107 405	195,28
632-energie, voda a komunikácie	1 367 941	200 286	200 286	14,64
633-materiál	230 934	489 447	489 447	211,94
634-dopravné	58 000	51 729	51 729	89,19
635-rutinná a štandardná údržba	327 074	1 195 694	1 195 694	365,57
636-nájomné za nájom	0	16 537	16 537	0
637-služby	8 968 859	2 051 084	1 799 354	20,06

Najväčší podiel na výdavkoch v kategórii 630 – Tovary a služby mali výdavky na položkách: 632 – Energie, voda a komunikácie (platby za elektrinu, plyn, vodné a stočné, poštové a telekomunikačné služby), v položke 633 – Materiál (nákup chemikálií, materiálu pre vedeckú činnosť, výpočtovej techniky, telekomunikačnej techniky, kníh, časopisov, novín, učebníc, odevov, obuvi a pracovných pomôcok, interiérového vybavenia, prístrojov a zariadení), v položke 635 – Rutinná a štandardná údržba (budov, softvéru, prístrojov a zariadení) a výdavky v rámci položky 637 – Služby (výdavky na školenia, kurzy, semináre, propagáciu, štúdie, ochranu objektov, techniky a materiálu, expertízy, odmeny a príspevky, odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru, mylná platba: neoprávnená refundácia výdavkov na samostatnom účte - vrátená na príjmový účet vo februári 2025, refundácie zo zálohy na projekty EÚ, dane, služby v oblasti informačno-komunikačných technológií a ďalšie výdavky súvisiace s úlohami výskumu a vývoja).

Skutočné čerpanie výdavkov v kategórii 630 je oproti upravenému rozpočtu nižšie o 251 730 EUR. Nedočerpanie súviselo s nenaplnením príjmov, na ktoré boli výdavky viazané. Pridelené prostriedky na výdavky boli v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách č. 523/2004 Z. z., vrátené do štátneho rozpočtu.

Rozdiel medzi schváleným rozpočtom a skutočnosťou v kategórii 630 predstavoval sumu 7 147 356 EUR. Z toho 6 895 626 EUR súviselo s úpravou rozpočtu výdavkov v kategórii 630 a jeho presunom a navýšením kategórie 640. A v sume 251 730 EUR išlo o prostriedky, ktoré neboli v tejto výške dočerpané.

Bežné transfery (kategória 640) – výdavky v kategórii 640 v boli v schválenom rozpočte stanovené vo výške 101 079 062 EUR. Rozpočtovými opatreniami boli upravené na sumu **118 656 351 EUR**.

Rozdiel medzi schváleným rozpočtom a skutočnosťou v kategórii 640 predstavoval sumu 17 577 289 EUR. Tento rozdiel súvisel s úpravou rozpočtu na základe rozpočtových opatrení MF SR v priebehu roka 2024 - (z toho: 7 144 521 EUR predstavovalo navýšenie inštitucionálneho financovania v roku 2024 na základe uznesenie vlády SR č. 283/2024 Akčného plánu Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií 2030) a presunom rozpočtovaných výdavkov z kategórie 630 do kategórie 640.

Čerpanie bežných transferov v štruktúre podľa položiek rozpočtovej klasifikácie poskytuje nasledovná tabuľka:

<i>EUR</i>				
Hlavná kategória/kategória	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu
640 - Bežné transfery	101 079 062	118 656 351	118 656 351	117,39
641-transfery v rámci verejnej správy	100 924 562	118 539 764	118 539 764	117,45
z toho transfery:				
- verejnej výskumnej inštitúcii	100 924 562	118 527 955	118 527 955	117,44
- verejnej vysokej škole	0	11 809	11 809	0
642-transfery jednotlivcom a nezisk. org.	99 500	72 599	72 599	72,96
644-transfery nefinančným subjektom	0	0	0	0
649-transfery do zahraničia	55 000	43 988	43 988	79,98

Bežné transfery v rámci verejnej správy (položka 641) tvorili príspevky zakladateľa poskytované verejným výskumným inštitúciám SAV v sume **118 527 955 EUR**, z toho: zo zdroja 111 vo výške 118 327 962 EUR, zo zdrojov 1AA1, 3AA1 a 3AA2 vo výške 199 993 EUR a príspevok rozpočtovej kapitoly SAV verejnej vysokej škole vo výške **11 809 EUR** zo zdroja 111.

Prostriedky zo zdroja 111 v sume 113 099 345 EUR boli určené na základný výskum a v sume 5 240 426 EUR pre doktorandov.

Prostriedky zo zdrojov 1AA1, 3AA1 a 3AA2 vo výške 199 993 EUR sa týkali projektu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vrátane spolufinancovania zo štátneho rozpočtu z 3. programového obdobia 2014 – 2020. Prostriedky v plnej výške poskytol zakladateľ Slovenská akadémia vied ako hlavný riešiteľ verejným výskumným inštitúciám SAV (spoluriešiteľom) v rámci projektu: „Vybudovanie Centra pre využitie pokročilých materiálov Slovenskej akadémie vied“.

Bežné transfery zahrnuté v položke 642 – Bežné transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám boli poskytnuté v celkovej sume 72 599 EUR. V položke 642 sú zahrnuté transfery jednotlivcom (odstupné v zmysle príslušných zákonov, odchodné v súvislosti s prvým skončením pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok, krytie stravného a vreckového zamestnancom zo zahraničia pri zahraničných pracovných cestách a na nemocenské).

V položke 649 Bežné transfery do zahraničia boli poskytnuté v sume 43 988 EUR a tvorili ich príspevky na členstvo v medzinárodných organizáciách.

Kapitálové výdavky v schválenom rozpočte kapitoly predstavovali 8 488 520 EUR. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na **15 150 347 EUR**. Plnenie rozpočtu kapitálových výdavkov v štruktúre rozpočtovej klasifikácie bolo nasledovné:

EUR

Hlavná kategória/kategória	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu
700 - Kapitálové výdavky	8 488 520	15 150 347	7 647 587	90,09
710 - Obstaranie kapitálových aktív	8 488 520	9 174 945	1 672 185	19,70
711-nákup pozemkov a nehmotných aktív	0	57 480	57 480	0
713-nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	0	126 218	125 831	0
716-príprava a projektová dokumentácia	250 000	532 667	282 667	113,07
717-realizácia stavieb a ich techn. zhodnotenia	7 931 650	7 492 990	240 618	3,03
718-rekonštrukcie a modern. strojov a zariadení	306 870	83 459	83 458	27,20
719-ostatné kapitálové výdavky	0	882 131	882 131	0
720-Kapitálové transfery	0	5 975 402	5 975 402	0
721-transfery v rámci verejnej správy	0	5 975 402	5 975 402	0
z toho transfery:				
- verejnej výskumnej inštitúcii	0	5 975 402	5 975 402	0

Upravený rozpočet výdavkov v kategórii **710 – Obstaranie kapitálových aktív** tvorili prostriedky zo štátneho rozpočtu v sume **9 174 945 EUR**, z toho zdroj 111 v sume 8 292 814 EUR a prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ vrátane spolufinancovania v sume 882 131 EUR.

Kapitálové prostriedky v kategórii 710 sa v skutočnosti čerpali vo výške 1 672 185 EUR, z toho vo výške 790 054 EUR išlo o čerpanie rozpočtových prostriedkov zo zdroja 111 a vo výške 882 131 EUR išlo o prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ vrátane spolufinancovania zo ŠR na projekt: „Vybudovanie Centra pre využitie pokročilých materiálov SAV“ (zdroj 3AA1, 3AA2), ktoré boli v plnej výške vrátené (neoprávnené čerpanie). Z celkového čerpania kapitálových výdavkov v kategórii 710 boli ďalšie prostriedky použité na nákup softvérového vybavenia, licencií, výpočtovej techniky, prevádzkových strojov, prístrojov zariadení, techniky a náradia. Časť kapitálových výdavkov súviselo s realizáciou stavieb a s údržbou stavebného fondu, a to s rekonštrukciou a modernizáciou budov, súčasťou ktorých boli napr. rekonštrukcie budov a ich technického zhodnotenia vrátane prípravnej projektovej dokumentácie. Kapitálové výdavky sa týkali aj rekonštrukcie a modernizácie výpočtovej a telekomunikačnej techniky.

Skutočné čerpanie výdavkov v kategórii 710 je oproti upravenému rozpočtu nižšie o 7 502 760 EUR. Nedočerpanie v tejto sume súvisí s nedočerpaním výdavkov naviazaných na príjmy z predaja nehnuteľnosti (priestory v správe SAV na Vlárskkej ulici). Nakoľko sa predaj danej nehnuteľnosti v roku 2024 z dôvodu právnej prekážky nezrealizoval boli pridelené prostriedky na výdavky v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách č. 523/2004 Z. z., vrátené do štátneho rozpočtu.

Schválený rozpočet výdavkov v kategórii 710 je oproti skutočnému čerpaniu vyšší o sumu 6 816 335 EUR. Tento rozdiel je kombináciou, kedy na jednotlivých položkách kategórie 710 je schválený rozpočet vyšší ako skutočnosť a zároveň na iných položkách nižší oproti skutočnému čerpaniu. Schválený rozpočet vyšší ako skutočnosť sa vo výške 7 691 032 EUR týka nerealizovaných výdavkov revitalizácie stavieb a ich technického zhodnotenia, ktoré boli naviazané na príjmy z predaja nehnuteľnosti (predaj nebol zrealizovaný) a nenaplnených výdavkov rekonštrukcie a modernizácie strojov a zariadení vo výške 223 412 EUR.

Schválený rozpočet nižší ako skutočnosť sa vzťahuje k výdavkom z nákupu pozemkov vo výške 57 480 Eur, nákupu strojov prístrojov a zariadení vo výške 125 831 EUR, projektovej dokumentácie vo výške 32 667 EUR a ostatných kapitálových výdavkov vo výške 882 131 EUR, ktoré neboli v schválenom rozpočte plánované.

V kategórii **720 – Kapitálové transfery** sú v upravenom rozpočte zahrnuté kapitálové príspevky verejným výskumným inštitúciám SAV od zakladateľa v sume **5 975 402 EUR** zo zdroja 111. V skutočnosti boli kapitálové príspevky poskytnuté na úrovni upraveného rozpočtu. Kapitálový príspevok bol určený na nákup strojov, prístrojov a zariadení, komunikačnej infraštruktúry, výpočtovej techniky a na zabezpečenie rekonštrukcie stavieb.

Schválený rozpočet výdavkov v kategórii 720 je oproti skutočnosti vyšší o 5 975 402 EUR. Z toho vo výške 1 842 468 EUR išlo o inštitucionálny príspevok, ktorý bol úpravou rozpočtu presunutý z kategórie 710 do kategórie 720 a v sume 4 132 934 EUR išlo o úpravu rozpočtu na základe rozpočtového opatrenia MF SR v priebehu roka 2024 – uznesenie vlády SR č. 283/2024 Akčného plánu Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií 2030 spojeným s navýšením inštitucionálneho financovania v roku 2024.

1.3.2. Výdavky kapitoly podľa funkčnej klasifikácie

Výdavky kapitoly SAV boli z hľadiska **funkčnej klasifikácie** rozpisané a v skutočnosti čerpané nasledovne:

EUR

Funkčná klasifikácia		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% k schválenému rozpočtu
01.4.0.1	Základný výskum - SAV	119 796 201	137 986 649	130 232 159	108,71
01.4.0.2.	Základný výskum v terciárnej sfére	88 000	81 356	81 356	92,45
09.4.2	Druhý stupeň terciárneho vzdelávania	5 771 000	5 240 425	5 240 425	90,81
Celkový súčet		125 655 201	143 308 430	135 553 940	107,88

Rozpočet výdavkov kapitoly SAV bol v roku 2024 prerozdelený podľa účelu výdavkov verejnej správy v rámci oddielu 01 – Všeobecné verejné služby, v skupine a triede 4.0 – Základný výskum, v podtriede 01 a 02. Výdavky na štipendiá pre doktorandov boli zatriedené do číselného kódu 09.4.2 – Druhý stupeň terciárneho vzdelávania.

1.3.3. Výdavky kapitoly hrazené z európskych prostriedkov a spolufinancovania k nim

Súčasťou **rozpočtových výdavkov** kapitoly SAV v roku 2024 boli výdavky na spoločné projekty SR a EÚ kryté prostriedkami zo štrukturálnych fondov EÚ.

Išlo o prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vrátane spolufinancovania zo ŠR z 3. programového obdobia 2014 - 2020 (zdroj 1AA1, 3AA1, 3AA2).

Finančné prostriedky získané organizáciami SAV prostredníctvom Výskumnej agentúry MŠVVaŠ SR v rámci zverejnených výziev v Operačnom programe boli na základe schválených žiadostí o priebežné platby presunuté rozpočtovými opatreniami MF SR z kapitoly MŠVVaŠ SR do rozpočtu kapitoly SAV a v rozpočte SAV alokované v rámci programovej štruktúry do podprogramu a prvku:

0870A - Operačný program Výskum a inovácie

0870A01 – Vybudovanie centra pre využitie pokročilých materiálov SAV

Údaje o rozpočte a skutočnom čerpaní prostriedkov

Údaje o rozpočte a skutočnom čerpaní prostriedkov na spoločné programy SR a EÚ zaradených do výdavkov štátneho rozpočtu z výdavkového účtu sú uvedené v tabuľke.

EUR

Európsky fond regionálneho rozvoja	Zdroj	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Operačný program Výskum a inovácie	1AA1	20 000	20 000
	1AA2	0	0
	3AA1	249 341	249 341
	3AA2	258 814	258 814
Vrátenie priebežnej platby prevodom na účet MŠVVaŠ	3AA1	441 065	441 065
	3AA2	441 066	441 066
Spolu		1 410 286	1 410 286

1.3.4. Úpravy pôvodne schváleného rozpočtu výdavkov v priebehu roka

Rozpočet výdavkov bol schválený vo výške 125 655 201 EUR. K 31. 12. 2024 bolo schválené prekročenie limitu výdavkov vo výške 17 653 229 EUR. Na úprave rozpočtu sa podieľalo:

- zvýšenie rozpočtu výdavkov z platieb účelovo určených na riešenie projektov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ vrátane spolufinancovania zo štátneho rozpočtu určených na projekt „Vybudovanie Centra pre využitie pokročilých materiálov SAV“ (zdroj 3AA1 a 3AA2) v sume 1 140 378 EUR;
- uvoľnenie viazania prostriedkov EÚ a prostriedkov štátneho rozpočtu na financovanie spoločných projektov SR a EÚ (zdroj 3AA1 a 3AA2) – prostriedky viazané v roku 2023 v zmysle § 8 zákona č. 523/2004 Z. z. spolu v sume 269 908 EUR;
- zvýšenie rozpočtu výdavkov zabezpečené viazaním rozpočtových prostriedkov kapitoly ÚV SR v nadväznosti na uznesenia vlády SR č. 283/2024 k Aktualizácii Akčného plánu Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií 2023 výške 12 468 904 EUR;
- zvýšenie rozpočtu výdavkov zabezpečené viazaním výdavkov v kapitole MŠVVaŠ v sume 2 645 103 EUR;
- zvýšenie rozpočtu výdavkov zabezpečené viazaním výdavkov v kapitole MK SR v sume 500 000 EUR určených na obnovu historických pamiatkových budov;
- zvýšenie rozpočtu výdavkov zabezpečené viazaním výdavkov v kapitole Všeobecná pokladničná správa v sume 628 936 EUR v súvislosti s prekročením limitu výdavkov na zvýšenie odvodov do zdravotných poisťovní za zamestnávateľa.

1.4. Finančné operácie

V časti 2.1. Príjmové operácie a 2.2. Výdavkové operácie vo Finančnom výkaze o plnení rozpočtu rozpočtových organizácií (FIN 1-12) k 31. 12. 2024 vykazuje kapitola finančné operácie a pohyby na samostatných účtoch, z ktorých prostriedky sa realizujú priamo zo samostatných účtov.

1.4.1. Príjmové finančné operácie

V kategórii 450 Príjmy z ostatných finančných operácií kapitola vykázala k 31. 12. 2024 finančné prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 1 738 504 EUR a prijaté finančné zábezpeky vo výške 100 000 EUR.

1.4.2. Výdavkové finančné operácie

V kategórii 800 kapitola vykázala k 31. 12. 2024 výdavkové finančné operácie vo výške 100 000 EUR. V plnej výške išlo o vrátenie finančnej zábezpeky.

1.5. Hodnotenie dodržania limitu verejných výdavkov kapitoly

MF SR v zmysle §37p ods.2 zákona č. 523/2004 Z. z. oznámilo listom zo dňa 27.06.2024 limit verejných výdavkov pripadajúci pre kapitolu SAV vo výške **18 128 694 EUR** (vrátane samostatných účtov kapitoly).

- K 31.12.2024 predstavoval upravený LVV kapitoly sumu 10 768 731 EUR a skutočnosť k 31.12.2024 bola výške **10 514 241 EUR**.
- Limit verejných výdavkov na samostatných účtoch rozpočtovej organizácie bol k 31.12.2024 dodržaný.

Limit verejných výdavkov verejných výskumných inštitúcií, ktoré sú v zakladateľskej pôsobnosti kapitoly bol určený k 27.06.2024 vo výške **126 291 724 EUR**.

- K 31.12.2024 predstavoval upravený LVV verejných výskumných inštitúcií sumu 156 091 426 EUR a skutočnosť k 31.12.2024 bola vo výške **154 068 333 EUR**.
- Prekročenie limitu verejných výdavkov verejných výskumných inštitúcií k 31. 12. 2024 bolo spôsobené predovšetkým tým, že algoritmus úpravy LVV v. v. i. nebral adekvátne do úvahy „neplánované“ príjmy organizácií – napr. zmluvy s podnikateľským sektorom, zmluvy s ÚOŠS, zmluvy so subjektami verejnej správy, príjmy zo zahraničia (EÚ a mimo EÚ). Okrem toho algoritmus úpravy LVV nezohľadňuje ani finančné prostriedky KTG 600 nedočerpané v r. 2023, ktoré v. v. i. v súlade s platnou legislatívou dočerpali do 31. 3. 2024. Tieto systémové problémy pretrvávajú aj v r. 2025.

1.6. Zhodnotenie zamestnanosti

Záväzný ukazovateľ počtu zamestnancov rozpočtovej organizácie SAV bol v roku 2024 schválený vo výške 125 osôb. Na základe rozpočtového opatrenia MF SR (v zmysle uznesenia vlády SR č. 283/2024 Akčného plánu Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií 2030), bol limit zamestnancov pre rok 2024 upravený na 129 osôb.

Prepočítaný stav zamestnancov v kapitole SAV za rok 2024 bol 118,9 osôb.

1.7. Verejné výskumné inštitúcie v pôsobnosti kapitoly

K 1. 1. 2024 bolo v pôsobnosti kapitoly SAV 47 verejných výskumných inštitúcií, ktorých zakladateľom je Slovenská akadémia vied v systéme MF SR evidovaná ako rozpočtová organizácia s prideleným identifikačným číslom: 00 037869. Historicky ide o 21 rozpočtových organizácií a 26 príspevkových organizácií, ktoré podľa § 21aa zákona č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied v znení neskorších predpisov zmenilo k 01.01.2022 právnu formu hospodárenia na verejné výskumné inštitúcie.

Verejné výskumné inštitúcie SAV vykazovali v roku 2024 celkové príjmy v sume 176 440 321 EUR.

Na celkových príjmoch sa príspevok zo štátneho rozpočtu poskytnutý prostredníctvom zakladateľa podieľal sumou 124 503 357 EUR (z toho bežný transfer vo výške 118 527 955 EUR a kapitálový transfer vo výške 5 975 402 EUR. Bežný transfer tvorili prostriedky zo zdroja 111 v sume 118 327 962 EUR a zo zdrojov: 1AA1, 3AA2, 3AA2 spolu v sume 199 993 EUR (išlo o projekt: „Vybudovanie centra pre využitie pokročilých materiálov SAV“ - CEMEA) z Európskeho fondu regionálneho rozvoja vrátane spolufinancovania zo ŠR z 3. programového obdobia 2014 - 2020.

Kapitálové prostriedky od zakladateľa boli poskytnuté v plnej výške sume 5 975 402 EUR zo zdroja 111, z toho v sume 1 842 468 EUR išlo o inštitucionálnu formu príspevku a v sume 4 132 934 EUR išlo o jeho navýšenie v roku 2024 na základe úpravy rozpočtu v priebehu roka na základe uznesenie vlády SR č. 283/2024 Akčného plánu Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií 2030.

Ďalšie príjmy verejných výskumných inštitúcií tvorili príspevky zo štátneho rozpočtu poskytnuté Agentúrou na podporu výskumu a vývoja výške 12 894 000 EUR (dotácie na rok 2024) a 3 289 810 (dotácie na rok 2025), z iných kapitol štátneho rozpočtu vo výške 741 749 EUR, prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ vrátane prostriedkov na spolufinancovanie vo výške 4 331 111 EUR. Príjmy v sume 394 740 EUR tvorili tuzemské granty. Sumu 9 548 143 EUR tvorili zahraničné granty, najmä prostriedky na riešenie projektov medzinárodnej spolupráce (projekty rámcových programov EÚ, Horizon 2020, multilaterálne projekty v rámci EÚ, iné multilaterálne projekty, bilaterálne projekty a projekty v rámci medzivládnych dohôd o vedecko-technickej spolupráci). Príjmy z Plánu obnovy a odolnosti predstavovali sumu 12 415 541 EUR. Príjmy v sume 8 521 862 EUR predstavovali najmä inkasované platby za tržby z predaja výrobkov a služieb (6 990 377 EUR), prenájmu majetku (405 629 EUR), príjmy z predaja kapitálových aktív (468 454 EUR) a ostatné príjmy (657 402 EUR) najmä z preplatkov vyúčtovania energií, z náhrad poistného plnenia, z porušenia predpisov, dobropisov, vratiek a refundácií.

Príjmové finančné operácie boli vykázané vo výške 31 567 493 EUR, z toho prostriedky z predchádzajúcich rokov boli vo výške 31 143 674 EUR a prijaté finančné zábezpeky vo výške 423 819 EUR.

Celkové výdavky verejných výskumných inštitúcií boli vo výške 165 949 511 EUR, z toho bežné vo výške 153 484 640 EUR, kapitálové vo výške 12 156 687 EUR a výdavkové finančné operácie vo výške 308 184 EUR. Výdavkové finančné operácie tvorili len vrátené finančné zábezpeky. Z celkových výdavkov predstavovali výdavky kryté príspevkom zo štátneho rozpočtu sumu 138 974 998 EUR (zdroj 111,131L,131M a 131N). Nedočerpanie príspevku bolo najmä z dôvodu presunu kapitálových prostriedkov do nasledujúceho roku a časť nevyčerpaných prostriedkov môžu verejné výskumné inštitúcie dočerpať v nasledujúcom období v súlade s §8 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy č. 523/2004 Z. z.